

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Kaitseminister
määrus
terviktekst
01.04.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 29.03.2023, 36

Psühholoogilise abi ja sotsiaalteenuse tagamine ning töövõimetuse või puudega seotud lisakulu katmise tingimused, kord ja ulatus

Vastu võetud 29.06.2016 nr 11
[RT I, 30.06.2016, 2](#)
jõustumine 03.07.2016

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
11.10.2019	RT I, 17.10.2019, 11	20.10.2019
27.03.2023	RT I, 29.03.2023, 24	01.04.2023; tekstis asendatud läbivalt sõna „tugikeskus” sõnadega „toetusteenuste keskus” vastavas käändes.

Määrus kehtestatakse [kaitseväeteenistuse seaduse](#) § 195 lõike 4 alusel.

§ 1. Üldsätted

(1) Määrusega kehtestatakse Kaitseväe eelarvest:

- 1) kaitseväelasele, asendusteenistujale ja teenitusest vabastatud isikule sotsiaalnõustamise ja psühholoogilise abi tagamise tingimused, kord ja ulatus;
- 2) teenistusülesannete täitmise tõttu tervisekahjustuse saanud isiku puhul sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse ja abivahendite ostmise või üürimise eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmise tingimused, kord ja ulatus ning sotsiaalteenuste tagamise tingimused, kord ja ulatus selles osas, mis ei ole tagatud sotsiaalhoolekande seaduse ja puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel;
- 3) teenistusülesannete täitmise tõttu tervisekahjustuse saanud isikule püsiva töövõimetuse või puudega seotud lisakulu katmise tingimused, kord ja ulatus selles osas, mis ei kuulu hüvitamisele puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel.

(2) Tervisekahjustus on käesoleva määruse tähenduses kaitseväe- või asendusteenistuses teenistusülesannete täitmise tõttu saadud vigastus või haigestumine. Isikul, kes taotleb väljaspool kodu osutatavat üldhooldusteenust, rehabilitatsiooniteenuse või abivahendi soetamise eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmist riigi poolt või püsiva töövõimetuse või puudega seotud lisakulu katmist peab olema tuvastatud õigus saada teenistusalaseid tagatiseid kaitseväeteenistuse seaduse §-s 202 sätestatud korras.

(3) Määruses käsitletakse psühholoogilise abi andmist ja sotsiaalhoolekande seaduse tähenduses järgmisi teenuseid ning teenuste eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmist (edaspidi koos *abi*):

- 1) sotsiaalnõustamine;
- 2) sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmine;
- 3) abivahendi ostmisel või üürimisel tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmine;
- 4) väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus.

(4) Määruses käsitletakse püsiva töövõimetuse või puudega seotud lisakuludena (edaspidi *lisakulud*) isikul tuvastatud püsivast töövõimetusest või puudest tingitud funktsioonihäire või takistuste vähendamiseks vajalikke kulutusi eluruumile, transpordile, abivahendite korrashoiule, enesehooldusele ja majapidamisele, kommunikatsioonivahendite kasutamisele, riietusele ja jalatsitele.

(5) Käesoleva määruse alusel isikule teenuste tagamist ja lisakulu hüvitamist korraldab asjaomane Kaitseväe struktuuriüksus või selle allüksus (edaspidi *toetusteenuste keskus*).

§ 2. Teenuste tagamise ja lisakulude hüvitamise taotlemine

(1) Käesoleva määruse alusel abi saamiseks ja lisakulude hüvitamiseks esitab isik toetusteenuste keskusele vormikohase taotluse (lisa 1), välja arvatud käesoleva määruse §-s 5 sätestatud teenuse saamiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotlusele tuleb lisada:

- 1) Kaitseväge eriarsti väljastatud raviplaan, kui see on koostatud; [RT I, 29.03.2023, 24- jõust. 01.04.2023]
- 2) koopia isiklikust sotsiaalse rehabilitatsiooni plaanist (edaspidi *rehabilitatsiooniplaan*), kui see on koostatud;
- 3) koopia Sotsiaalkindlustusameti otsusest püsiva töövõimetuse või puude raskusastme ja lisakulude vajalikkuse kohta ning koopia Eesti Töötukassa töövõime hindamise otsusest, kui need otsused on tehtud;
- 4) muud dokumendid, kui neid on, mis tõendavad sotsiaalteenuste vajadust või lisakulusid.

(3) Isiku, kellel puudub rehabilitatsiooniplaan, saadab toetusteenuste keskus vajaduse korral Sotsiaalkindlustusametisse, et rehabilitatsiooniplaan talle koostataks.

§ 3. Tegevuskava

(1) Isik saadab taotluse koos käesoleva määruse § 2 lõikes 2 sätestatud dokumentidega toetusteenuste keskusele sotsiaalteenuse ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise ning lisakulude katmise tegevuskava (edaspidi *tegevuskava*, lisa 2) koostamiseks.

(2) Toetusteenuste keskus koostab isikule tegevuskava, hinnates taotleja vajadust sotsiaalteenuse, abivahendi või sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse järele ja lisakulude hüvitamise vajalikkust. [RT I, 29.03.2023, 24- jõust. 01.04.2023]

(3) [Kehtetu -RT I, 29.03.2023, 24- jõust. 01.04.2023]

(4) Tegevuskava koostatakse kuni viieks aastaks ning kinnitatud tegevuskava tehakse isikule teatavaks. [RT I, 29.03.2023, 24- jõust. 01.04.2023]

(5) Vajaduse korral võib toetusteenuste keskus läbi viia tegevuskava täitmise vahehindamise. [RT I, 29.03.2023, 24- jõust. 01.04.2023]

(6) Tegevuskava täitmise vahehindamise või isiku taotluse alusel muudetud tegevuskava tehakse isikule teatavaks. [RT I, 29.03.2023, 24- jõust. 01.04.2023]

§ 4. Psühholoogilise abi tagamise tingimused ja kord

(1) Isikule tagatakse tema soovil ja tuvastatud vajaduse korral psühholoogiline abi Kaitseväge kaudu ja eelarvest käesoleva paragrahvi lõikes 3 ettenähtud piirmääras. Psühholoogilise abi vajaduse tuvastab ja nõustamist korraldab toetusteenuste keskus.

(2) Juhul kui Kaitseväes puudub võimalus psühholoogilist abi anda, korraldab toetusteenuste keskus isikule psühholoogilise abi andmise väljaspool Kaitseväge. Osutatud teenuse maksumus kaetakse Kaitseväge eelarvest teenuse osutaja esitatud kuludokumendi alusel käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud piirmääras.

(3) Kaitseväge tagab isikule psühholoogilise abi kuni 350 euro eest aastas.

(4) Psühholoogilise abi kulu hüvitatakse, kui nimetatud abi osutajal on kutseseaduse alusel antud psühholoogia kutseala kutse, riiklikult tunnustatud kõrgharidus psühholoogias või sellele vastav kvalifikatsioon.

(5) Isiku puhul, kellel on psühholoogilist abi ühe aasta jooksul vaja rohkem kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 kehtestatud piirmääras, otsustab abi andmise Kaitseväge juhataja või tema volitatud isik.

(6) [Kehtetu -RT I, 29.03.2023, 24- jõust. 01.04.2023]

§ 5. Sotsiaalnõustamise tagamise tingimused ja kord

(1) Isikule tagatakse tema soovil ja tuvastatud vajaduse korral sotsiaalnõustamine Kaitseväge kaudu ja eelarvest isiku taotluse alusel ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 ettenähtud piirmääras. Sotsiaalnõustamise vajaduse tuvastab ja nõustamist korraldab toetusteenuste keskus.

(2) Kaitseväge tagab isikule sotsiaalnõustamise kuni 20 euro ulatuses nõustamistunni eest ja kokku kuni 200 euro eest aastas.

(3) Juhul kui Kaitseväes puudub sotsiaalnõustamise võimalus, korraldab toetusteenuste keskus isikule sotsiaalnõustamisteenuse osutamise väljaspool Kaitseväge. Osutatud teenuse maksumus kaetakse Kaitseväge eelarvest teenuse osutaja esitatud kuludokumendi alusel käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud piirmääras.

(4) Sotsiaalnõustamisteenuse osutaja võib olla füüsilisest isikust ettevõtja, juriidiline isik, kohalik omavalitsus või riik täidesaatva riigivõimu asutuse kaudu. Sotsiaalnõustamisteenust võib osutada sotsiaaltöölase kõrgharidusega isik.

§ 6. Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmine

(1) Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmist korraldab toetusteenuste keskus käesoleva määruse § 3 lõike 3 alusel kinnitatud tegevuskava järgi.

(2) Toetusteenuste keskus saadab isiku, kellel on õigus saada sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust, rehabilitatsiooniteenuse osutaja juurde tegevuskavas märgitud teenuste saamiseks.

(3) Isikule tagatakse tegevuskavas ettenähtud rehabilitatsiooniteenus sotsiaalkaitseministri 21. detsembri 2015. a määruses nr 66 „Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse raames osutatavate teenuste loetelu ja hindade, ülevõetava tasu arvestamise korra ja maksimaalse suuruse ühes aastas ning sõidu- ja majutuskulude hüvitamise korra, maksimaalse maksumuse ja sõidukulu määra ning rehabilitatsiooniprogrammi hindamiskriteeriumide kehtestamine” sätestatud teenuste loetelu ja hindade järgi ning arvestades käesolevas paragrahvis toodud eranditega kuni 2240 euro eest kalendriaastas.

(4) Isikule tagatakse Eestis sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamiseks vajalik majutus kuni 32 euro eest ööpäevas, kuid kõige rohkem 800 euro eest ühes kalendriaastas.

(5) Välisriigis tagatakse isikule sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus tegevuskavas ettenähtud mahus.

(6) Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse saamiseks välisriigis korraldab toetusteenuste keskus isiku ja tegevuskavas märgitud vajaduse korral ka ühe saatja majutuse ja transpordi. Välisriigis osutatava sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse puhul tagatakse isikule ja tegevuskavas märgitud vajaduse korral ka ühele saatjale majutus kuni 128 euro eest ööpäevas, kui seda ei ole ette nähtud rehabilitatsiooniteenuse osutamise lepingus.

(7) Tegevuskava täitmise vahehindamise tulemuste, samuti isiku põhjendatud taotluse alusel ja tuvastatud vajaduse korral võib Kaitseväge juhataja või tema volitatud isiku otsuse alusel käesoleva paragrahvi lõigetes 3–6 sätestatud piirmäärasid suurendada.

(8) Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutajale hüvitatakse teenuse kulu esitatud arve alusel käesolevas määruses sätestatud piirmääras. Arvele lisatakse andmed osutatud teenuste ja nende tulemuslikkuse kohta.

(9) Juhul kui sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust on isiku terviseseisundi tõttu vaja osutada isiku elukohas, hüvitatakse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutajale sõidukulu teenuse osutamise asukohast isiku elukohta ja isiku elukohast teenuse osutamise asukohta, arvestades ühe hüvitatava kilomeetri maksumuseks 0,20 eurot.

(10) Tegevuskavas nimetatud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust ei hüvitata.

(11) Kui sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamisest loobutakse mõjuva põhjuseta, siis seda teenust samaväärse teenusega ei asendata ja isikult nõutakse tehtud kulude hüvitamist.

§ 7. Abi osutamise seotud sõidukulu hüvitamine

(1) Isikule hüvitatakse § 1 lõikes 3 nimetatud abi saamiseks tehtud sõidukulu isiku elukohast teenuse osutamise asukohta ja tagasi, arvestades ühe hüvitatava kilomeetri maksumuseks 0,20 eurot, või sõidupileti maksumus, kuid mitte üle 420 euro ühes kalendriaastas. Nimetatud piirmäära võib Kaitseväge juhataja või tema volitatud isiku otsusega suurendada.

(2) Abi saamisega seotud sõidukulu hüvitamiseks esitab isik 30 kalendripäeva jooksul kulutuse tegemisest arvates toetusteenuste keskusele taotluse, milles märgitakse:

- 1) taotleja ees- ja perekonnanimi, postiaadress ja telefoninumber;
- 2) arvelduskonto number ja konto omaniku nimi;
- 3) andmed abi saamisega seotud sõidukulu tekkimise aja, lähte- ja sihtkoha kohta ning läbitud vahemaa kilomeetrites, kui hüvitist ei taotleta sõidupileti alusel;
- 4) ühistranspordi kasutamise puhul sõidupilet.

(3) Sõidukulu hüvitamise otsuse tegemisel arvestatakse abi osutaja esitatud teavet abi osutamise kohta.

(4) Toetusteenuste keskus otsustab sõidukulu hüvitamise või sellest keeldumise 30 kalendripäeva jooksul arvates kõigi nõutavate dokumentide laekumise päevast. Hüvitis kantakse isiku taotluses märgitud arvelduskontole.

(5) Tegevuskavas ettenähtud saatja sõidukulu hüvitatakse käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 sätestatu kohaselt.

§ 8. Abivahendi ostmisel või üürimisel riigi poolt tasu maksmise kohustuse ülevõtmise kord ja ulatus

(1) Tehnilise abivahendi taotlemine ja andmine toimub sotsiaalkaitseministri 21. detsembri 2015. a määruse nr 74 „Abivahendite loetelu, abivahendite eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise otsustamise ja erandite tegemise tingimused ja kord ning abivahendi kaardi andmed” alusel ja arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 sätestatud eritingimusi.

(2) Sotsiaalkaitseministri 21. detsembri 2015. a määruses nr 74 „Abivahendite loetelu, abivahendite eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise otsustamise ja erandite tegemise tingimused ja kord ning abivahendi kaardi andmed” loetletud abivahendite puhul hüvitab toetusteenuste keskus isikule või tasub abivahendi valmistajale omaosaluse määra.
[RT I, 17.10.2019, 11- jõust. 20.10.2019]

(3) Jäseme kaotuse korral tagatakse kaotatud jäseme kohta kuni kolm erinevat proteesi, millest üks on ette nähtud kaotatud jäseme põhifunktsiooni täitmiseks. Esimese proteesi puhul kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõikeid 1 ja 2, välja arvatud juhul, kui Sotsiaalkindlustusameti poolt tasu maksmise kohustuse ülevõtmine ei ole võimalik mõistliku aja jooksul. Sellisel juhul võtab tasu maksmise kohustuse üle toetusteenuste keskus. Järgmiste proteeside puhul võtab tasu maksmise kohustuse esmajärjekorras üle toetusteenuste keskus.
[RT I, 17.10.2019, 11- jõust. 20.10.2019]

(4) Eritellimusel valmistatud ortoosi või proteesi maksumuse hüvitab toetusteenuste keskus kuni 6392 euro ulatuses, eritellimusel valmistatud ortoosi või proteesi remondi ja hoolduse hüvitab toetusteenuste keskus kalendriaastas kuni pooles ulatuses selle maksumusest.
[RT I, 17.10.2019, 11- jõust. 20.10.2019]

(5) Alajäseme proteesi ostmise või üürimise puhul loetakse elektroonse proteesi kasutusajaks viis aastat ja mehaanilise proteesi kasutusajaks kaks aastat. Kui proteesi tootja annab proteesile nimetatud ajast pikema garantiiaja, siis loetakse proteesi kasutusajaks tootja antud garantiiaeg.

(6) Abivahendi ostmisel või üürimisel riigi poolt tasu maksmise kohustuse ülevõtmist korraldab toetusteenuste keskus tegevuskava või sotsiaalse rehabilitatsiooni plaani alusel, kui see on koostatud.

(7) Juhul kui tehnilise abivahendi maksumus ületab käesoleva paragrahvi lõikes 4 kehtestatud piirmäära, otsustab isiku põhjendatud taotluse alusel tehnilise abivahendi võimaldamise Kaitseväe juhataja või tema volitatud isik.
[RT I, 29.03.2023, 24- jõust. 01.04.2023]

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 kehtestatud piirmäära ületava maksumusega abivahendi eest tasu maksmise kohustuse ülevõtmisel arvestatakse sõltumatu eksperdi arvamusega.

(9) Toetusteenuste keskus võib taotletava abivahendi kohta koguda lisateavet ja vajaduse korral küsida sõltumatu eksperdi hinnangut. Toetusteenuste keskus saadab isikule vastuse käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud taotluse alusel tehtud otsuse kohta 30 kalendripäeva jooksul taotluse saamisest arvates. Taotluse läbivaatamise tähtaeg peatub lisateabe küsimise ajaks. Tehnilise abivahendi võimaldamise või võimaldamisest keeldumise otsust tuleb põhjendada.

(10) Isikule võimaldatakse käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud tehniline abivahend tasuta või omaosaluse hüvitamisega, välja arvatud käsijuhtimiseks kohandatud sõiduauto soetamise või kapitalirendile võtmise puhul.

(11) Omaosaluse hüvitamise taotlemiseks tuleb isikul esitada toetusteenuste keskusele kirjalik taotlus ja kuludokument 30 kalendripäeva jooksul arvates kulu tegemisest. Toetusteenuste keskus teeb otsuse kulu hüvitamise kohta 30 kalendripäeva jooksul arvates taotluse ja kuludokumendi saamisest, hüvitis kantakse isiku taotluses esitatud arvelduskontole.

(12) Käesoleva määruse alusel tehnilise abivahendi andmist korraldab toetusteenuste keskus.

§ 9. Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus

(1) Isikule tagatakse tema või tema eestkostja soovil ning käesoleva määruse § 2 lõikes 1 nimetatud taotluse alusel ja tuvastatud vajaduse korral väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus Kaitseväe kaudu ja Kaitseväe eelarvest, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud piirmäära.

(2) Kaitsevägi tagab isikule väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse kuni 700 euro eest kuus.

(3) Käesoleva määruse alusel korraldab isikule teenuse määramist toetusteenuste keskus.

(4) Hoolekandeaustus peab vastama sotsiaalhoolekande seaduse §-s 22 sätestatud.

§ 10. Püsiva töövõimetuse või puudega seotud lisakulu katmise tingimused ja kord

(1) Isikule hüvitatakse püsiva töövõimetuse või puudega seotud, tegevuskavas ettenähtud lisakulud, välja arvatud eluruumi kohandamise eest, kokku kuni 1000 euro eest aastas tegevuskava kinnitamisest arvates.

(2) Isikule tagatakse tegevuskavas ettenähtud isikliku eluruumi kohandamine kuni 5000 euro eest selles osas, mis ei ole tagatud elukohajärgse linna või valla eelarvest. Kui tegevuskavas on ette nähtud isiku eluruumi kohandamine ulatuses, mis ületab käesolevas lõikes kehtestatud piirmäära, otsustab eluruumi kohandamise Kaitseväge juhataja või tema volitatud isik.

(3) Isikule, kellel on tuvastatud eluruumi kohandamise vajadus, kohandatakse:

- 1) talle kuuluv eluruum Kaitseväge poolt üks kord, elukoha vahetamise puhul üks kord viie aasta jooksul;
- 2) tööandja eluruum teenistuskohas.

(4) Isiku eluruumi kohandamist korraldab toetusteenuste keskus.

(5) Tegevuskavas ettenähtud ja isiku tasutud transpordi, abivahendite korrashoiu, enesehoolduse ja majapidamise, kommunikatsioonivahendite kasutamise, riietuse ja jalatsite kulude katmiseks isik toetusteenuste keskusele kirjaliku taotluse ja kuludokumendi 30 kalendripäeva jooksul kulu tegemisest arvates.

(6) Toetusteenuste keskus kontrollib tehtud kulu vastavust tegevuskavale ja käesoleva määrusega sätestatud tingimustele.

(7) Tegevuskavas nimetamata püsiva töövõimetuse või puudega seotud lisakulu ei hüvitata.

(8) Toetusteenuste keskus teeb hüvitamisotsuse 30 kalendripäeva jooksul taotluse ja kuludokumendi saamisest arvates, hüvitis kantakse isiku taotluses märgitud arvelduskontole.

(9) Juhul kui taotluses esineb puudusi, teavitab toetusteenuste keskus isikut sellest kirjalikult 10 tööpäeva jooksul taotluse esitamisest arvates, määrates tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Tähtaeg ei tohi olla alla 10 kalendripäeva ega üle 30 kalendripäeva.

(10) Juhul kui taotlus ei vasta tegevuskavale ja käesoleva määrusega sätestatud tingimustele, jätab toetusteenuste keskus taotluse rahuldamata, teavitades sellest isikut kirjalikult.

§ 11. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud].

[Lisa 1 Taotluse vorm](#)

[RT I, 29.03.2023, 24- jõust. 01.04.2023]

[Lisa 2 Tegevuskava](#)

[RT I, 29.03.2023, 24- jõust. 01.04.2023]